

Vedtatt i Samarbeidsutvalget 30.11.23

Årsplan 2023-2024

Eid barnehage

MELHUS
KOMMUNE

Innhold årsplan

Innhold

Innledning.....	3
Personalet.....	4
Planleggingsdager barnehageåret 2023/24.....	4
Barnehagens lovgrunnlag	5
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	6
Barnehagens formål og innhold.....	7
Overganger	13
Samarbeid.....	14
Fagområder/ progresjonsplaner	16
Kompetanseutvikling	17

Innledning

Eid skole og barnehage, avdeling barnehage er en fem avdelings barnehage. Den består av to småbarnsavdelinger (1-3 år) og tre storbarnsavdelinger (3-6 år). I år er vi mindre barn, så det er kun to storbarn. Vi flyttet inn i nye lokaler i november 2020 og ligger nå lokalisert nedenfor skolen. Barnehagen har en egen styrer som har det daglige ansvaret for barnehagen. Det er imidlertid rektor på skolen som er enhetsleder for oppvekstsenteret.

Barnehagen har god beliggenhet med gode turmuligheter i umiddelbar nærhet. Eid barnehage er sertifisert for Grønt flagg.

Eid barnehage skal være en barnehage som stadig vekk er i endring/utvikling. Det betyr at vi voksne endrer praksis etter observasjoner, erfaring og drøftinger. Vi ser det enkelte barnet og vi endrer pedagogikken vår hvis det er behov for det.

Eid barnehage skal være en barnehage som er inkluderende. I dette legger vi blant annet personalets ansvar for å legge til rette for et godt psykososialt miljø for barn. Vi er inkluderende når vi tar imot nye ansatte eller vikarer. Dette ser forhåpentligvis barna og vi går foran som gode rollemodeller. Vi skal også se på unikheten til hvert enkelt barn og inkludere dette i barnehagehverdagen. Alle er ikke like, men alle er like verdifulle. Barna må lære hva det ligger i å være en god venn og inkludere andre i leken sin.

Eid barnehage skal være en barnehage som legger til rette til det beste for barnet. Vi må gi omsorg, vi må sette grenser, vi må la barn medvirke. Barn må oppleve tillit, trivsel og tilhørighet. Dette får vi gjennom å være tilstede for barnet, lytte og se. Vi må «tulle» litt og bruke humor i hverdagen.

Barnehagens visjon

Endringsvillig og

Inkluderende til

Det beste for barnet

Personalet

Navn	Stilling
Hild Estenstad	Enhetsleder
Siri Skogstad Leer	Styrer
Laila Grandetrø	Renholder
Tommy Berg	Vaktmester
Avdeling Smørblomst	
Ingrid Kristin Lien	Pedagogisk leder
Liv Therese Aalberg	Fagarbeider
Geir-Arne Pedersen	Pedagogisk leder
Avdeling Blåkløkke	
Ingrid Lund Samdahl	Pedagogisk leder
Marianne Hage	Fagarbeider
Avdeling Hestehov	
Mariann Steinsvoll	Pedagogisk leder
Marilena Okstad	Fagarbeider
Unn Anita Almås	Fagarbeider
Avdeling Løvetann	
Stina Øien (også på Hestehov og Smørblomst)	Pedagogisk leder
Line Onsøyen	Pedagogisk leder
Tove Eid	Assistent
Katrine Lervik	Fagarbeider

Planleggingsdager barnehageåret 2023/2024

2023	2024
Mandag 14. august	Fredag 8. mars
Onsdag 29. november	Torsdag 20. juni
	Fredag 21. juni

Planleggingsdagene er vår viktigste arena for kompetanseutvikling. Barnehagen er en lærende organisasjon og disse dagene gir oss en mulighet for å drive barnehagebasert kompetanseutvikling. Planleggingsdagene er sentrale for å imøtekomme Rammeplanens krav om at barnehagen skal planlegge, dokumentere, vurdere og utvikle sitt pedagogiske innhold og sikre at arbeidet er i tråd med Rammeplanen og barnehageloven.

Barnehagen har sommerstengt i uke 28, 29 og 30, samt jul og påske

Barnehagens lovgrunnlag

Barnehagens innhold reguleres av både sentrale og lokale lover og forskrifter:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Økonomi- og handlingsplan for Melhus kommune
- Helhetlig kompetanseutviklingsplan for barnehage, skole og PPT
- Tiltaksplan for minoritetsspråklige barn
- Overgang barnehage - skole

For mer informasjon: <http://www.melhus.kommune.no/barnehage.341121.no.html>

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre.

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Viktige og sentrale begreper som omtales nærmere i Rammeplanen for barnehager er barn og barndom, demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse. Den beste arenaen for å jobbe med dette er i møtet mellom ansatte og barn i barnehagehverdagen.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en lærende organisasjon og en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmetode vi bruker i barnehagen. Pedagogisk dokumentasjon handler om å synliggjøre praksis. Det sentrale her er at vi skal reflektere sammen med barna og de skal finne egne løsninger. De skal i stor grad være med på å bestemme hva innholdet i barnehagen skal være, det handler om å forstå hvordan barn tenker og lærer.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Progresjonsarbeid

Det skal være en progresjon for barna i barnehagen. Progresjon betyr utvikling og fremskritt, alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barna befinner seg på ulike utviklingsnivå og skal derfor få møte utfordringer som er tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi har gitt de ulike aldersgruppene vår egne navn. Dette for blant annet å gi de et tilbud i forhold til deres utvikling og behov.

1. åringer heter MUS
2. åringer heter EKORN
3. åringer heter HARE
4. åringer heter REV
5. åringer heter ULV

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med **omsorg, lek, danning, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk** skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Rammeplanen skriver at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Omsorg i Eid barnehage					
Personalet skal	være gode rollemodeller for barna gjennom å vise respekt og empati overfor barn, ansatte og foreldre.	se, høre og anerkjenne barnet, og samtidig ta avgjørelser på vegne av barnet som det ikke er moden nok til å ta selv.	bidra til at barnet kan utvikle tillit til seg selv og andre.	gi positive tilbake-meldinger når barn viser omsorg for andre.	etablere og utvikle gode relasjoner til barn og foreldre og mellom barna.
Planlegging	Dette er grunnlaget for alt vi gjør i barnehagen. Planlegginga for omsorg gjøres i hovedsak i arbeidet med barnehagens verdigrunnlag og pedagogiske grunnsyn. Planlegginga av arbeidet med omsorg for enkeltbarnet starter før barna begynner i barnehagen. Da legges det en plan for å ta imot barnet på en god måte og bli kjent med barnet og dets behov og familien. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrere i barnehagen gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Arbeidet med omsorg dokumenteres gjennom praksishistorier og bilder. Dette danner grunnlaget for å vurdere barnehagens praksis. Praksishistoriene kan være av ulik art og innhold.				
Vurdering	Vurdering av barnas omsorgsbehov både som enkeltbarn og i barnegruppa som helhet gjøres både på barnehagenivå, på avdelingsnivå og på individnivå. Denne vurderinga gjøres ut fra dokumentasjonen som foreligger. Eksempler på vurdering av pedagogisk dokumentasjon kan være å bruke praksishistorier som grunnlag for refleksjon i personalgruppa. Bilder kan også være gode utgangspunkt for faglig refleksjon.				
Barnets stemme	Barn har ulike uttrykksformer som de ansatte må være sensitive for. Barn gir uttrykk for omsorgsbehov på ulike vis, og noen barn gir villedende signaler som personalet må tolke. Omsorgen barna viser hverandre er en viktig del av barnekulturen som ansatte må bygge opp under.				
Progresjon	Behovet for omsorg omhandler også en progresjon med tanke på selvstendighet. Det handler om selvstendighet i å håndtere følelser, praktiske				

gjøremål, konflikter med mere. Det betyr at omsorgsbehovet endrer seg etter hvert som barna blir eldre, men det blir ikke noe mindre.

Lek

I Rammeplanen understrekes det at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Lek i Eid barnehage					
Personalet skal	tilrettelegge, inspirere og bidra aktivt til lek	bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, alene eller sammen med andre.	vise stor respekt for barnas lek og deres lekebehov.	være til stede - værende ansatte som er tilstrekkelig deltakende i barnas lek for å veilede, støtte og videreutvikle barnas lek.	gi barna tid til lek og unngå unødvendige avbrytelser.
Planlegging	For å oppfylles Rammeplanens føringer om at leken skal ha en sentral plass i barnehagen kreves det god planlegging for leken i barnehagen. Det må planlegges ut fra det fysiske miljøet ute og inne. Det må planlegges ut fra både enkeltbarnets og barnegruppas lekekompetanse. Personalet må ha et bevisst forhold til balansen mellom lek i små grupper som barna velger selv, små grupper som er styrt, lek alene og lek i hele barnegruppa. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrer i barnehagen gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Dokumentasjon av barnas lek vil i hovedsak være praksishistorier og observasjoner. Det kan brukes ulike observasjonsmetoder og -verktøy i tillegg til praksishistorier av ulik art.				
Vurdering	Med utgangspunkt i foreliggende dokumentasjon kan personalet reflektere rundt enkeltbarns og barnegruppas lekekompetanse. Barnehagen har et uttrykk ansvar for å bidra til at alle barn inkluderes og inkluderer i leken. Personalet skal foreta faglige vurderinger for å skape et godt leke- og læringsmiljø som en god ramme for leken.				
Barnets stemme	Leken er barnas arena. Leken er i stor grad initiert og styrt av barna. Likevel ser vi at det er svært viktig at personalet er bevisste på å bidra til å inspirere til lek og inspirere til videreutvikling av leken. Dette må ta utgangspunkt i barnas initiativ og interesser. Barna har en særdeles sterk stemme i leken.				
Progresjon	Personalet må inneha en høy kompetanse om leken og dens utvikling. Personalet skal støtte barna i lekeutviklinga og i deres utvikling av lekekompetanse. Det er stor forskjell på leken til yngste barna og leken til de eldste. Personalet skal kjenne til kjennetegn for typiske trekk for lekeutviklinga og støtte barna der de er for å bidra til en god utvikling.				

Danning

Rammeplanen sier at barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Danning i Eid barnehage					
Personalet skal	være gode rollemodeller som framsnakker hverandre, viser godhet og samhold.	være bevisste på å formidle en bærekraftig utvikling med respekt for naturen.	benytte seg av hverdagsepisoder til å filosofere, samtale og undre seg over livet og ulike verdier.	synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver.	følge opp barnas initiativ og uttrykksmåter.
Planlegging	Danning er en del av den livslange læringa som skjer i barnehagen. Danning må jobbes med i alle deler av barnehagehverdagen. Personalet må ha en plan for hvordan de følger opp barna og veileder dem i ulike situasjoner og aktiviteter i barnehagen. Planlegginga innbefatter å finne gode rutiner og en mest mulig felles pedagogisk plattform og planlegginga må gi en ramme for hvordan en skal forholde seg til etableringa, opprettholdelse og utviklinga av relasjoner til barna. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrer i barnehagen gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Dokumentasjon av arbeidet med danning i Eid barnehage vil gjøres med praksishistorier og ulike observasjoner. I enkelttilfeller kan det vurderes en kartlegging med ulike kartleggingsverktøy.				
Vurdering	Ut fra den ulike dokumentasjonen foretar personalet en refleksjon rundt barns danningsprosess i barnehagen. Det er viktig at personalet vurderer barnas rolle og grad av inkludering i barnegruppa som helhet.				
Barnets stemme	Barnas stemme i sin egen danning er viktig. Barnas danning innebærer å finne sin egen stemme i samfunnet, bli bevisst sin rett til å yte motstand, etisk vurderingsevne og handlingskompetanse som Rammeplanen påpeker. Det er svært viktig at personalet har en stor takhøyde for barnas ulike uttrykksmåter og være åpne for å følge barnas initiativ og undring.				
Progresjon	Danningsprosessen er en livslang prosess hvor det er stor utvikling i den tiden barna går i barnehagen. Personalet må ta en kontinuerlig vurdering av hvilke krav, forventninger og rammer barna skal bli møtt med.				

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Læring i Eid barnehage					
Personalet skal	være bevisste på barnas helhetlige læringsprosesser hvor de lærer gjennom alle hverdags-situasjoner i barnehagen, da særlig gjennom lek.	være bevisste på at læring skjer i fellesskap med andre.	være til stede i barnas aller viktigste læringsarena, leken.	gi barna rike og varierte opplevelser og erfaringer.	følge barnas initiativ og under seg sammen med dem.
Planlegging	Planlegging for barns læring handler mye om å legge gode rammer for gode læringsprosesser. Det må legges en god plan for en hverdag hvor personalet utnytter mulighetene for læring i barnehagehverdagen. Planlegginga må ta høyde for barnehagens tradisjon for et helhetlig læringssyn. Leken er barnas viktigste læringsarena og det må planlegges for gode lekemiljø i barnehagen. Personalet må ta høyde for både læringsprosesser på kort og lang sikt. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrer i barnehage gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Dokumentasjon av barnas læringsprosesser kan gjøres med praksishistorier, bilder og eventuelt video. Det er viktig at personalet har fokus på aktiviteter i dokumentasjonen.				
Vurdering	Vurderingen av læring i Eid barnehage skal i utgangspunktet gjøres for barnegruppa. Det er viktig at personalet vurderer læringsprosessene og det skal ikke vurderes læringsmål for enkeltbarn. Personalet må alltid være bevisste på deres egen rolle i å legge til rette for barns læringsprosesser og hvordan de kan videreutvikle disse.				
Barnets stemme	Det er svært viktig at personalet er sensitive for barnas initiativ i læring. Indre motivasjon er en viktig faktor i læring og klarer personalet å følge barnas interesse vil det være større sjanse for en god motivasjon.				
Progresjon	Barns læringsprosesser tar utgangspunkt i barnets nåværende ståsted. Det betyr at personalet må tilstrebe å legge realistiske mål og forventninger for barna og barnegruppa. Personalet må her ta hensyn til modenhet og ikke utelukkende ut fra barnets alder.				

Vennskap og fellesskap – sosial kompetanse

Rammeplanen understreker at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Sosial kompetanse i Eid barnehage					
Personalet skal	etablere et godt leke- og læringsmiljø i barnehagen.	lære barna gode lekestrategier.	framsnakke barna i positivt samspill og se barna i fellesskap med andre.	bidra til at barna ser hverandre og å bruke sin og andres kompetanse i leken.	støtte barna som trenger hjelp for å bli inkludert i leken.
Planlegging	Planlegging for å styrke barnas sosiale kompetanse må gjøres på et strukturelt nivå og på et pedagogisk nivå. Det strukturelle går på hvordan personalet deler inn barnegruppa, hvordan det fysiske rommet organiseres og hvor de ansatte plasserer seg blant annet. Det pedagogiske handler om hva de ansatte gjør i møtet med barna. Det må planlegges både organiserte aktiviteter, men igjen må personalet være bevisste på at leken er den viktigste arenaen. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrer i barnehagen gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Dokumentasjon av arbeidet med sosial kompetanse kan gjøres med praksishistorier, bilder, video og kartlegginger med mere. Det finnes ulike observasjonsverktøy for å kartlegge sosiale relasjoner blant barna.				
Vurdering	Ut fra den foreliggende dokumentasjonen må personalet vurdere sosiale relasjoner i barnegruppa. Rammeplanen understreker barnehagens ansvar for at alle barn er en del av det sosiale fellesskapet. Personalet må vurdere både fellesskapets behov og enkeltbarnets behov. Vurderinga må legge vekt på de ansattes ansvar og rolle i den dokumentasjonen som foreligger, og reflektere rundt utviklingsmuligheter.				
Barnets stemme	Det er viktig at barna får uttrykke seg på ulike måter om hvordan de har det i barnehagen. I barnehagealder må det kombineres med observasjoner fra de ansatte og samtale med foreldrene. Leken er som tidligere nevnt den viktigste arenaen, og leken er en arena hvor barnets stemme står sterkt. Det er likevel viktig at ansatte er bevisste på hvordan barna uttrykker ulike ønsker og behov på, spesielt med tanke på utestenging av leken og lignende negative ytringer.				
Progresjon	Det skjer en stor utvikling i den sosiale kompetansen i den tida barna går i barnehagen. Fra de yngste sin parallelllek til de eldste sin avanserte rollelek. Personalet må tilrettelegge for utvikling av den sosiale kompetansen ut fra barnets modenhet. Det er svært positivt med mindre grupper, hvor man kan øke antallet barn som er med etter hvert som barna utvikler en større sosial kompetanse.				

Kommunikasjon og språk

I Rammeplanen ser vi at barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Kommunikasjon og språk i Eid barnehage					
Personalet skal	være bevisste på de mulighetene hverdags-samtalene med barna gir.	lese bøker, fortelle eventyr og fortellinger. Vi har barnehagebibliotek i alle barnehagene som er et godt tilbud til både ansatte og foreldre.	være bevisst på at vi har barn fra ulike språkmiljø.	legge til rette for et rikt språkmiljø.	bruke sang, rim og regler både i samlingsstunder og spontant i hverdagen.
Planlegging	Planlegging av et godt språkmiljø i barnehagen må omhandle materiell som skal være tilgjengelig for barna og de ansatte, hvordan materiellet skal brukes og hva personalet må være bevisste på i barnehagehverdagen. Arbeidet med kommunikasjon og språk går igjen i alt vi gjør, og personalet må planlegge ut fra både organiserte aktiviteter og spontane læringssituasjoner. Barnehagen har et helhetlig læringssyn og kommunikasjon og språk må ses på i en sammenheng med alt annet i barnehagen. Planlegginga gjøres på avdelings-, leder- og personalmøter, på planleggingsdager og i pedagogenes og fagarbeidernes planleggingstid. Enhetsleder og styrer i barnehagen gjør en del planlegging på overordna nivå.				
Dokumentasjon	Dokumentasjon av arbeidet med kommunikasjon og språk gjøres i stor grad gjennom observasjon. Det er viktig å ha fokus på språkmiljøet og de ansattes arbeid med dette området. Unntaksvis kan det foretas kartlegginger av enkeltbarn hvor det vurderes pedagogisk nødvendig.				
Vurdering	Vurderinga som gjøres ut fra den dokumentasjonen personalet har gjort skal som hovedregel gå på språkmiljø og de ansattes rolle. Personalet skal være bevisste på enkeltbarnets språkutvikling også, og drøfte med foreldre i de tilfellene hvor vi mener barna trenger en økt støtte i sin språkutvikling. Kartlegging av enkeltbarns språkutvikling kan gjøres i samråd med foreldre/foresatte og eventuelt PPT. Det er viktig at det tas en vurdering av hvilke bøker, fortellinger, rim, regler og sanger og annet innhold i arbeidet med språkmiljøet personalet ønsker å bruke i barnehagen.				
Barnets stemme	Det er viktig at personalet er sensitive for barnas ulike uttrykk. Mange barn er glad i å dele, spørre, snakke og kommunisere på ulike måter. Det er viktig at personalet er bevisste på de barna som ikke er så aktive i utgangspunktet. Personalet må være åpne for ulike uttrykksformer.				
Progresjon	Personalet må ha gode kunnskaper om barns språkutvikling for å kunne tilpasse språkmiljøet ut fra barnas modenhet og utviklingsnivå. Personalet må være bevisste på progresjon både i det materiellet som tilbys og i det pedagogiske arbeidet med kommunikasjon og språk.				

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

I Rammeplanen finner vi at barnehagen skal legge til rette for, og tilpasse sin organisering, slik at barnet får en trygg og god oppstart i barnehagen. Barnet skal få tett oppfølging og oppstarten i barnehagen gjøres i nært samarbeid med foreldrene.

Fra småbarns- til storbarnsavdeling

Det er viktig å gi barn og foreldre muligheten til å bli kjent med sin nye avdeling. Barnehagene har gode rutiner for at barna går på besøk på storbarnsavdelinga. Barna trenger å bli kjent med nye ansatte, nye barn og nytt rom. Det blir også noen nye rutiner. Dette gjelder også dersom barna skal bytte avdeling uten at det er en overgang fra småbarns- til storbarnsavdeling.

Fra storbarnsavdeling til skolen og SFO

Å forberede barna på overgangen til skolen er ikke noe som er forbeholdt det siste året i barnehagen. Viktige elementer i å gi barna muligheter til å glede seg til å begynne på skolen er sosial kompetanse og selvstendighet. Rammeplanen peker på at «barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen». Dette er erfaringer, kunnskaper og ferdigheter barna utvikler gjennom hele barnehagetiden.

Ansatte tar med barna på besøksdager på skolen de skal begynne på. Der får de møte læreren, ansatte i SFO og de får se skolen og SFO. Mange barn begynner på SFO før de begynner på skolen og det er viktig å sikre en god overgang til SFO. Skolene har innskriving av elevene før sommeren. Barnehagen og skolen/SFO har rutiner for å utveksle informasjon om barna etter samtykke fra foreldre.

Selv om barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter gjennom hele barnehagetiden har barnehagene et tilpassa opplegg for de eldste barna. Her kan de eldste barna få litt større og andre utfordringer som er tilpasset deres utvikling.

Vi samarbeider med et trinn på skolen som blir faddere når barna begynner på skolen.

Samarbeid

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Som Rammeplanen beskriver skal barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Det er viktig at barnehagen og hjemmet har god dialog om barnets trygghet, trivsel og utvikling. Ting som skjer i barnehagen eller i hjemmet har innvirkning på barnet og en åpenhet rundt dette gjør at både barnehagen og foreldre/foresatte i større grad kan forstå og støtte barnet.

Samarbeidet kan foregå i ulike former:

- Daglig kontakt.
- Vi bruker Vigilo som kommunikasjonsverktøy
- Alle barnehagene bruker sosiale medier for å dokumentere aktiviteter og innhold i barnehagehverdagen.
- Foreldresamtaler/overgangssamtaler
- Eid skole og barnehage har **foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)** og **samarbeidsutvalg (SU)** hvor både foreldre, personalet og eier er representert. Dette utvalget skal sikre samarbeidet mellom barnehagen og barnas hjem.
Møter i FAU og SU er viktige arenaer for å diskutere barnehagens innhold.
FAU blir valgt på høsten foreldremøte. Representanter til SU velges fra FAU. Det er ett felles SU for skolen og barnehagen.
- Foreldremøter
- Arrangement

Foreldrene har medvirkning i barnehagens arbeid med planlegging og evaluering. Dette gjøres i de formene som er nevnt over. I tillegg til de ulike formene for møter hvor man har ulike deler av barnehagens innhold som tema får foreldrene annethvert år muligheten til å gi en vurdering av barnehagen gjennom en foreldreundersøkelse fra Udir som gjennomføres annethvert år.

Barnehagens arbeid med planlegging, gjennomføring og dokumentasjon/vurdering er beskrevet tidligere i denne årsplanen. Foreldrenes medvirkning er hensyntatt i de planene som utarbeides.

Samarbeid med Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPT er en sentral samarbeidspartner for barnehagen. Hver barnehage har sin faste kontaktperson i PPT som har en fast dag hver måned hvor barnehagen har mulighet til å drøfte problemstillinger og motta veiledning.

Barnehagen og foreldre har mulighet til å søke bistand hos PPT dersom det er behov for det for å sikre at barnet har en god utvikling. PPT bistår barnehagen i veiledning av personalet og foreldre ved behov. Drøfting av navngitte barn gjøres alltid kun etter samtykke fra foreldre.

PPT kan henvise til andre instanser ved behov, dette kan være for eksempel fysioterapeut, Trondsletten habiliteringssenter, BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk), Melhus sansesenter med mere.

Samarbeid med barnevernstjenesten

Personalet i barnehagen har melde- og opplysningsplikt til barnevernstjenesten når de er bekymret for barnets omsorgssituasjon. Barnevernstjenesten har ulike tiltak ut fra hvilke behov familien har for støtte, veiledning og oppfølging.

Samarbeid med helsestasjonen

I enkelte saker samarbeider barnehagen med helsestasjonen etter samtykke fra foreldre.

Elever og studenter

Barnehagene har i løpet av året gjerne besøk av elever som skal ha praksis i barnehage.

Barnehagene tar imot studenter fra Dronning Maud minnes høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH). Dette er viktig for å ta ansvar for utdannelsen av nye barnehagelærere og for å bringe ny kunnskap inn i barnehagen.

Øvrig samarbeid

Melhus kommune er med i det interkommunale kompetansenettverket Gauldalsregionen.

Gauldalsregionen er nettverk for kompetanseutvikling for ansatte i barnehage, skole og PPT.

Hvem har ansvaret når barnas eiendeler ødelegges i barnehage-/skoletiden

Kommunens ansvar: For at kommunen skal kunne ilegges ansvar, må barnehagen/skolen ha opptrådt klanderverdig. Det er derfor svært få tilfeller hvor kommunen må erstatte skader på barnas eiendeler. Årsakene til at noe blir ødelagt, kan være forskjellige. Barnet selv kan være uheldig eller opptre uvørent, slik at eiendeler blir ødelagt, og det kan være andre barn som på en eller annen måte er innblandet i det som skjer.

Uhell: Skader som oppstår ved uhell eller gjennom at barnet selv opptre uvørent, må dekkes av barnet selv og dets foreldre. Dette gjelder også hvor andre barn er involvert i uhellet.

Uforsvarlig opptreden: I tilfeller hvor et eller flere andre barn er innblandet i at eiendeler blir ødelagt, og disse har forårsaket skaden gjennom uforsvarlig opptreden, er disse ansvarlige for å erstatte skaden. Det kan her være snakk om bevisst ødeleggelse eller situasjoner hvor den/de andre på annen måte kan klandres for det som skjedde. Vurderinger av hva som er uforsvarlig opptreden vil avhenge av situasjonen og barnets alder og modenhet. (Hvis vi ser et barn som er 5 år, bevisst tar brillene eller jakka til noen andre og brekker, hopper eller klipper det i stykker f.eks.)

Briller har vist seg å være spesielt utsatt, det kan derfor være lurt å vurdere ekstra forsikring på dette. Yttertøy og andre klær kan også være utsatt. Unngå å sende med det som er helt nytt og som dere er redd for. Hvis vi maler, så kan det komme malingsflekk på buksa, selv om vi har på malingskappe.

Fagområder/ progresjonsplaner

I Rammeplanen er det definert sju fagområder barnehagen skal jobbe med. Det er viktig å understreke at med utgangspunkt i barnehagens helhetlige læringssyn vil en alltid jobbe tverrfaglig og innenfor flere fagområder på samme tid. Oppdelinga i de ulike fagområdene gir personalet en strukturert oversikt som de tar med seg i planlegging, dokumentasjon og evaluering av barnehagens innhold.

Rammeplanen viser også til at «fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold». Den viser videre til at arbeidet med fagområdene må være basert på barns medvirkning og at «arbeidet med fagområdene skal kunne oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag». Det er altså gjennom aktiviteter, samspill og relasjoner i hverdagen i barnehagen barna får erfaringer og kunnskaper i tråd med det helhetlige læringssynet barnehagen har.

Fagområdene er

- **Kommunikasjon, språk og tekst**
- **Kropp, bevegelse, mat og helse**
- **Kunst, kultur og kreativitet**
- **Natur, miljø og teknologi**
- **Antall, rom og form**
- **Etikk, religion og filosofi**
- **Nærmiljø og samfunn**

Rammeplanen beskriver de ulike fagområdene, hvilke erfaringer barnehagen skal bidra til at barna får og hva personalet skal gjøre for å bidra til det.

Det er viktig å merke seg at alle målene og føringene i Rammeplanen retter seg mot personalet. Det tydeliggjør at det er personalet det settes krav og forventninger til, ikke barna. Barnehagen skal bidra til å gi barna ulike opplevelser og erfaringer som de tar med seg i det helhetlige læringssynet.

Kompetanseutvikling

Det arbeides med en ny kompetanseplan for barnehagene i Melhus kommune. Det blir lagt inn en link når kompetanseplanen er klar.

Satsingsområder nå:

Barnets stemme

Kompetanseplan for spesialpedagogikk

Inkludering

Kontaktinformasjon

Telefon:

Navn	Stilling	Epost/ hjemmeside	Telefon
Hild Estenstad	Enhetsleder	Hild.estenstad@melhus.kommune.no	95711411
Siri Skogstad Leer	Styrer	Siri.skogstad.leer@melhus.kommune.no	47018848

Besøk oss gjerne på vår hjemmeside:

[Startside for barnehagene i Melhus kommune](#)